

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
HERCEGOVAČKO-NERETVANSKA ŽUPANIJA
HERCEGOVAČKO-NERETVANSKI KANTON
ŽUPANIJSKI / KANTONALNI SUD U MOSTARU
Broj: 07 0 K 019276 22 K
Mostar, 21.12.2022. godine**

U IME FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

Županijski/ Kantonalni sud u Mostaru, u vijeću sastavljenom od sutkinje Daniele Dalipagić Rizvanović, kao predsjednika vijeća, sudaca Darke Zovko i Tatjane Mijatović, kao članova vijeća, i uz sudjelovanje Gordane Čubela kao zapisničara, u kaznenom postupku protiv optuženog Šefika Omerović, zv. „Šinjel“, zastupanog po branitelju Davoru Šilić, odvjetniku iz Mostara, zbog kaznenog djela Ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz članka 142. stavak 1. preuzetog Kaznenog zakona Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije (u daljem tekstu KZ SFRJ) , po optužnici Županijskog tužiteljstva Hercegovačko-neretvanske županije/ Kantonalnog tužilaštva Hercegovačko-neretvanskog kantona broj T07 0 KTRZ 0028346 20 od 03.12.2021. godine, koja je istog dana potvrđena od strane suca za prethodno saslušanje ovoga suda, te izmijenjena od strane tužitelja na glavnoj raspravi dana 07.12.2022. godine, pa je, nakon održane javne glavne rasprave u dane 18.11.2022., 07.12.2022., 13.12.2022. i 21.12.2022. godine, na kome je bio prisutan županijski tužitelj Sanel Pajević (na zadnjem ročištu u zamjeni tužitelj Željko Rezo), optuženi Šefik Omerović osobno i branitelj optuženog Davor Šilić, odvjetnik iz Mostara, na temelju čl. 300. st. 1. Zakona o kaznenom postupku Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu ZKP FBIH), donio i dana 21.12.2022. godine, u prisustvu tužitelja i optuženog osobno, javno objavio:

P R E S U D U

Optuženi:

ŠEFIK OMEROVIĆ, zv. „Šinjel“, sin Rasima i Fatime rođ. Bukvić, rođen 09.01.1964. godine u Idbru, opština Konjic, JMBG:0901964152001, nastanjen u Konjicu na adresi Idbar br. 56, pismen, umirovljenik, oženjen, otac dvoje punoljetne djece, dobrog imovnog stanja, služio vojsku 1983.godine u Bileći i Sloveniji, sudionik rata u BiH, ima čin rezervnog vojnog starješine – kapetan, vodi se u VE Konjic, odlikovan Pohvalom od komandanta Armije RBiH, po narodnosti Bošnjak, državljanin BiH, ne vodi se drugi kazneni postupak

K r i v j e

Što je:

Za vrijeme neposredne ratne opasnosti i oružanog sukoba u Bosni i Hercegovini između Vojske Srpske Republike BiH s jedne strane, te Hrvatskog vijeća obrane i Teritorijalne odbrane RBiH s druge strane, na području opštine Konjic, u svojstvu pripadnika Opštinskog štaba TO Konjic postupao suprotno odredbama čl. 3. stav 1. tačke c) IV Ženevske konvencije o zaštiti građanskih osoba za vrijeme rata od 12.08.1949. godine, koja zabranjuje povrede ličnog dostojanstva i naročito uvrjedljive i ponižavajuće postupke, među kojima i protuzakonita zatvaranja civila, tj. osoba koje neposredno ne učestvuju u neprijateljstvima, tako što je:

Dana 15.06.1992. godine, u mjestu Idbar, opština Konjica, učestvovao u protuzakonitom zatvaranju civila srpske nacionalnosti među kojima su bili Radoslav Antić, Milojka Antić, Velimir Jovanović, Rajko Jovanović, Ljubica Jovanović i Milorad Jovanović, na način da je zajedno sa drugim pripadnicima TO RBiH, naoružan automatskim naoružanjem, nakon što su civili bili prisiljeni da napuste kuće u kojima su živjeli, okupio ih sa drugim pripadnicima TO RBiH na jedno mjesto u selu, što su pod prijetnjom oružjem morali učiniti, pa im zajedno sa drugim pripadnicima TO RBiH naredio da uđu u tovarni dio vozila „Tamić“, što su i učinili, te ih na taj način protivpravno lišili slobode, a potom je vozaču vozila „Tamić“ Husić Ismetu naredio da ih vozi u logor Čelebići u Konjicu, znajući da su tamo zatvoreni pripadnici srpske nacionalnosti sa područja opštine Konjic, htijući da se navedeni civili srpske nacionalnosti također protupravno zatvore, pa je svojim vozilom isao u pratnji iza vozila „Tamić“ do logora Čelebići u Konjicu, gdje su gore navedeni civili srpske nacionalnosti sprovedeni i protuzakonito zatvoreni, čime je došlo do povrede dostojanstva i ponižavajućih postupaka prema civilima, te su tamo boravili više mjeseci u jako lošim životnim uslovima gdje su bili ispitivani i premlaćivani, hrana je bila tanka kriška hljeba, dok u nekim danima nisu dobijali hranu, spavalii su na betonu, a za to vrijeme im je dozvoljeno da se samo jednom okupaju i to hladnom vodom.

Dakle, kršeći pravila međunarodnog prava za vrijeme oružanog sukoba u Bosni i Hercegovini protivzakonito zatvarao civile srpske nacionalnosti,

Čime je počinio kazneno djelo Ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz članka 142. stavak 1. preuzetog Kaznenog zakona Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije

pa ga sud primjenom istog zakonskog propisa, kao i čl. 33., 38., 41., 42. i 43. preuzetog Kaznenog zakona Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije,

**OSUĐUJE
NA KAZNU ZATVORA U TRAJANJU OD 1 (JEDNE) GODINE**

Na temelju čl. 202. st. 1. Zakona o kaznenom postupku Federacije Bosne i Hercegovine, optuženi se obvezuje na naknadu troškova kaznenog postupka, s tim da će se na temelju čl. 200. st. 2. istog zakona, o visini troškova donijeti posebno rješenje kada se ti podaci pribave.

Na temelju čl. 212. st. 3. ZKP FBiH, oštećeni Radoslav Antić i Velimir Jovanović se sa imovinskopravnim zahtjevom upućuju na parnicu.

O b r a z l o ž e n j e

Županijsko tužiteljstvo Hercegovačko-neretvanske županije/ Kantonalno tužilaštvo Hercegovačko-neretvanskog kantona je podiglo optužnicu broj T07 0 KTRZ 0028346 20 od 03.12.2021. godine, protiv optuženog Šefika Omerović, zv. „Šinjel“ zbog kaznenog djela Ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz članka 142. stavak 1. preuzetog KZ SFRJ, koja je istog dana potvrđena od strane suca za prethodno saslušanje ovoga suda.

Do okončanja dokaznog postupka, tužitelj je sukladno odredbi čl. 290. ZKP FBiH, izmijenio optužnicu, na način da je nakon opisa radnji koje su stavljeni na teret optuženom, unio navod: „čime je došlo do povrede dostojanstva i ponižavajućih postupka prema civilima“, a također je neznatno korigiran i pravni opis.

Sud je također izvršio korekciju činjeničnog opisa, o čemu će konkretno biti riječi nakon analize stanja dokaza, u okviru čega se i ukazala potreba za ovakovom intervencijom suda. Činjeničnim izmjenama sud nije doveo u pitanje objektivni identitet optužbe i presude u smislu čl. 295. st. 1. ZKP FBiH. Sud nije dirao u pravno relevantne činjenice koje se odnose na konstitutivna obilježja kaznenog djela, već je samo temeljem stanja izvedenih dokaza precizirana radnja izvršenja djela na način koji nije odlučujući za predmet optuženja, pri čemu je umanjena kriminalna količina radnji optuženog u odnosu na ono kako se to postavlja predmetnom izmijenjenom optužnicom, a na kakvu korekciju činjeničnog opisa je sud ovlašten.

U tijeku dokaznog postupka na glavnoj raspravi ispitan je svjedok Radoslav Antić na ročištu za glavnu raspravu dana 18.11.2022. godine. U tijeku postupka kao dokazi optužbe, u smislu čl. 288. st. 2. ZKP FBiH, pročitani su iskazi svjedoka Ismeta Husić, Rajka Jovanović i Milojke Antić. Formalno na samo čitanje iskaza svjedoka iz istrage obrana nije imala prigovora, ali je branitelj iznio pitanja koja bi postavio svjedocima da su mogli biti ispitanii neposredno na glavnoj raspravi, što je sadržajno sumirano u prigovorima iznesenim u završnoj riječi branitelja, a što je sud svakako imao u vidu pri ocjeni dokaza. Naime, prema izvodu iz matične knjige umrlih Matičnog ureda Novi Grad Sarajevo broj 02/05-10-62163/2022 od 09.11.2022. godine, koji je za sud dostavila supruga svjedoka Ismeta Husić, taj svjedok je prije termina održavanja glavne rasprave preminuo, tako da isti nije mogao biti ispitan na glavnoj raspravi, radi čega je primijenjen izuzetak od neposrednog izvođenja dokaza i pročitan je njegov iskaz iz istrage, sačinjen od strane Ministarstva unutrašnjih Republike Srpske-Centar javne bezbjednosti Trebinje-Sektor kriminalističke policije broj 12-02/4-64/14 od 11.11.2014. godine (DT-1). Iz istog razloga je pročitan i iskaz iz istrage svjedoka Rajka Jovanović, Ministarstva unutrašnjih Republike Srpske-Centar javne bezbjednosti Istočno Sarajevo-Policjska stanica Višegrad broj 13-1-11/02-230-76/05 od 11.04.2006. godine (DT-3), a koji je u međuvremenu do termina glavne rasprave preminuo prema izvodu iz matične knjige umrlih Matičnog ureda općine Višegrada broj 03/1.1-202-1-1429/14 od 13.10.2014. godine (DT-3a). Što se tiče svjedokinje Milojke Antić, ovome суду se u ime te svjedokinje obratio Savez logoraša Republike Srpske-Regionalno udruženje logoraša Višegrad dopisom broj 03-2/22 od 08.11.2022. godine, u kome je navedeno da je svjedokinja izuzetno lošeg zdravstvenog stanja, radi čega ista ne može svjedočiti, niti pristupiti na sud, posebno s obzirom na ratne traume koje je preživjela. U prilogu je dostavljen nalaz Doma zdravlja Višegrad-Ambulanta porodične medicine od 08.11.2022. godine u kome se navodi da je Milojki Antić preporučeno mirovanje zbog osnovne bolesti –karcinom dojke, da je ista nestabilnog stanja, te joj je potrebna kućna njega bez izlaganja psihičkim i fizičkim opterećenjima do daljnog, navodi se i da su joj

somatski kapaciteti značajno reducirani i stoga nije sposobna za dodatne napore u smislu opterećenja u komunikaciji sa drugim licima. U prilogu je dostavljen i nalaz i mišljenje JZU Dom zdravlja Višegrad-Centar za zaštitu mentalnog zdravlja broj 184/22 od 08.11.2022. godine iz koga proizilazi da Milojka Antić ima simptomatologiju koja datira unazad nekoliko godina, a vezano za preživljene ratne traume, što je rezultiralo depresijom vezanom za situacionu problematiku, izuzetnu anksioznost i da je test realiteta parcijalno kompromitiran, pa je tvrdnja liječnika da je svjedokinja procesno nesposobna i preporuka je pošteda od stresa. Prema tome, vidljivo je da zbog duševne bolesti, a i zbog općeg lošeg zdravstvenog stanja svjedokinje Milojke Antić zbog čega je njen dolazak pred sud znatno otežan iz važnih razloga, ova svjedokinja nije mogla biti ispitana na glavnoj raspravi, radi čega je primijenjen izuzetak od neposrednog izvođenja dokaza i pročitan je njen iskaz iz istrage, Ministarstva unutrašnjih Republike Srpske-Centar javne bezbjednosti Trebinje broj 12-02/4-534 od 07.10.2014. godine (DT-2). U odnosu na svjedokinju Milojku Antić sud je svakako imao u vidu i da se okolnosti njenog svjedočenja suštinski odnose na okolnosti koje među stranama i nisu sporne.

U tijeku dokaznog postupka kao dokaz optužbe izveden je uvid i čitanje sljedeće materijalne dokumentacije: odluka Predsjedništva RBiH o proglašenju neposredne ratne opasnosti objavljena u „Sl. Glasnik RBiH“ br. 1/92 od 09.04.1992. godine (DT-4), odluka Predsjedništva Srpske Republike BiH kojom se proglašava neposredna ratna opasnost broj 03-11/92 od 15.04.1992.godine ovjerena od strane Tužilaštva Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju br. 0620-1226 (DT-5), odluka o formiranju Vojske Srpske Republike BiH broj 03-234/92 od 12.05.1992.godine, ovjerena od strane Tužiteljstva Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju br. 0620-1249 (DT-6), uredba sa zakonskom snagom o oružanim snagama Bosne i Hercegovine, objavljena u „Sl. Glasnik RBiH“ br. 4/92 od 20.05.1992. godine (DT-7), odluka o ukidanju ratnog stanja, objavljena u „Sl. List RBiH“ br. 50 od 28.12.1995. godine (DT-8), ovjerena kopija personalnog kartona na ime Šefik Omerović (DT-9), naredba Ratnog predsjedništva Općine Konjic broj: 01/1-012-27/92 od 03.06.1992. godine (DT-10), dopis Ratnog predsjedništva Opštine Konjic, Komisija za razmjenu ratnih zarobljenika i lica lišenih slobode opštine Konjic broj: 01-72/92 od 16.11.1992. godine, predmet: Dislokacija zatvorenika iz Čelebića (DT-11), ovlašćenje Štaba vrhovne komande oružanih snaga RBiH Taktička grupa – 1, broj: 02/349-86 od 17.09.1992. godine (DT-12), Spisak žena koje su bile logoraši, ERN broj: 00373401 (DT-13), naredba Štaba vrhovne komande oružanih snaga RBiH Taktička grupa – 1, broj: 02/349-51 od 24.08.1992. godine ERN broj 00609291-0060929 (DT-14), naredba Štaba vrhovne komande oružanih snaga RBiH Taktička grupa – 1, broj: 02/349-58 od 28.08.1992. godine (DT-15), presjek stanja u istražnom zatvoru Čelebići, ERN broj: 00440733-00440734 (DT-16), izvod iz kaznene evidencije za Omerović Šefika broj 02-02/4-2-03-02-22-187/21 od 05.11.2021.godine (DT-17).

Što se tiče materijalnih dokaza optužbe, branitelj optuženog je prigovorio dokazima DT-10 do DT-15, navodeći da se radi o dešavanjima u logoru koji nemaju veze sa radnjama koje su stavljene na teret optuženom. Sud nalazi da je sam tužitelj naveo da te dokaze izvodi na okolnost postojanja logora u Čelebićima i teških životnih uvjeta zatvorenika u istom, u kojem smislu nema nikakvog razloga da se ti dokazi ne prihvate, pri činjenici da se optuženom stavlja na teret da je protuzakonito zatvorio civile tako što ih je zajedno sa drugim vojnicima okupio i odveo u logor Čelebići. Iz ovih materijalnih dokaza, kao uostalom i iz iskaza ispitanih svjedoka-zarobljenika, proizilazi da je zatvaranje civila bilo bez zakonitog osnova i procedure, tako da sud nije mogao prihvati osnovanim prigovor obrane da se ne radi o relevantnim dokazima.

Tužitelj je odustao od prijedloga da se ispita svjedok Velimir Jovanović, ali je nakon toga ispitivanje ovoga svjedoka predložila obrana smatrajući da njegov iskaz ide u korist optuženom. Kako ovaj svjedok nije pristupio na glavnu raspravu, i ako je poziv prema naznaci dostavljača primio njegov brat, sud je naložio dovođenje svjedoka po Sudskoj policiji RS-Okružni centar Sudske policije Istočno Sarajevo, ali je sud dobio obavijest broj SU-SP-5-742-3/22 -D od 14.12.2022. godine sa službenom zabilješkom broj 754/22 od 13.12.2022. godine da je policija postupila po sudske naredbi, ali da svjedoka nisu pronašli na adresi iz sudske spisa, a da su operativnim radom u kontaktu sa bratom svjedoka dobili podatak da je svjedok otišao prije dvadesetak dana u Republiku Srbiju- mjesto Zlatibor, gdje radi građevinske radove, te da povremeno dolazi kući svakih pola godine, a koja okolnost im je potvrđena i od policijskih službenika PS Višegrad, koji su naveli da svjedoka povremeno viđaju na području koje pokriva ta policijska stanica.

Nakon dobivanja ovih podataka, branitelj je predložio da se iskaz ovoga svjedoka iz istrage pročita, čemu se tužitelj nije protivio, pa je sud imajući u vidu da se svjedok trenutačno ne može pronaći, prihvatio da se kao dokaz obrane u smislu čl. 288. st. 2. ZKP FBiH, pročita njegov iskaz iz istrage, sačinjen od strane Ministarstva unutrašnjih Republike Srpske-Centar javne bezbjednosti Trebinje-Sektor kriminalističke policije broj 12-02/4-60/14 od 05.11.2014. godine (DO-1).

U tijeku postupka kao dokazi odbrane su izvedeni i sljedeći dokazi: na ročištu za glavnu raspravu dana 13.12.2022. godine ispitani su svjedoci- Avdo Bukvić, Alija Bajramović, Enver Subašić, Osman Pajić, Mirzo Nuhić, te je optuženi iznio svoju obranu.

Kao materijalni dokaz obrane izведен je Zapisnik o ispitivanju osumnjičenog Šefika Omerović sačinjen od strane Županijskog tužiteljstva HNŽ broj T07 0 KTRZ 0028346 20 od 24.02.2021. godine (DO-2), na okolnost da je u odnosu na tada osumnjičenog Mirzu Nuhić koji je na glavnoj raspravi ispitana kao svjedok obustavljena istraga, dok je Šefik Omerović optužen. Kao materijalni dokaz obrane izvedena je i Odluka o srpskim teritorijama Skupštine srpskog naroda Opštine Konjic broj 28/92 od 22.03.1992. godine (DO-3) iz koje je vidljivo da je mjesto Idbar predviđeno kao dio srpske teritorije, kojem dokazu je tužitelj osporavao relevantnost jer nije vezan za predmet optuženja. Sud nije prihvatio prednji prigovor tužitelja u odnosu na dokaz DO-3, budući da i ako se nalazi točnim da dokaz nema direktne veze sa predmetnim događajem, ipak govori o okolnostima neposredne ratne opasnosti i planirane podjele teritorija BiH u tom pogledu što je u svezi sa bitnim obilježjima predmetnog kaznenog djela.

Kao materijalni dokaz suda izведен je dopis Saveza logoraša Republike Srpske-Regionalno udruženje logoraša Višegrad broj 03-3/22 od 08.12.2022. godine (DS-1) koji se odnosi na okolnosti imovinskopravnog zahtjeva lica Radoslav Antić, Velimir Jovanović, Miljka Antić, Rajko Jovanović, Ljubica Jovanović i Milorad Jovanović. Naime, ta udruga je stupila u kontakt sa oštećenima koji su živi, te prenijela sudu izjašnjenje Radoslava Antić i Velimira Jovanović da postavljaju imovinskopravni zahtjev, da Miljka Antić ne postavlja, dok su ostala lica umrla.

U provedenom dokaznom postupku izvedeni su dokazi sadržaja kako to slijedi, a koje je sud pri donošenju odluke ocijenio pojedinačno i u međusobnoj svezi.

U svome iskazu svjedok Radoslav Antić je naveo da je 1992. godine živio u Idbru, općina Konjic, s ocem Mirkom i majkom Marom. Tijekom 1992. godine došlo je do vanrednih ratnih okolnosti u njihovom selu i sukoba između Bošnjaka i Srba, a u tom selu je tada bio takav sastav stanovništva da je bilo oko 120 bošnjačkih kuća, 12 srpskih kuća i 6 hrvatskih. U selu su bile bošnjačke vojne formacije, pa su zatvorili prvo svjedokovog oca, Čedu, Ivana Jovanovića, Milivoja Antića, Predraga i Nenada, a svjedok tada nije bio kući već kod ovaca. Svjedok je naveo da nije bio pripadnik niti jedne vojne formacije. Sjeća se da je njegov otac bio zatvoren 09. svibnja navedene godine i odveden u logor Čelebiće, što pamti po sahrani izvjesnog Ahmeta Čosića. Glavni kada su ih hapsili su bili Šefik Obradović, Zaim Čosić i Almir Nuhić, sve ih je svjedok dobro poznavao jer su bili njegove komšije. Navodi da je 15.06.1992. godine lišen slobode i prvo doveden u komadu, razlog mu nije rečen, niti je postojao bilo kakav razlog za tim, nije bio pripadnik nikakve vojske, nije bio naoružan, ostao je sa bolesnom majkom. Poslije su pokupili više civila od njihovih kuća, Milojku Antić, Rajku Jovanovića, suprugu Ljubicu i Velu Jovanovića, pa je po njih došao „tamićem“ Ismet Husić, zv. „Hodža“, te su ih odeli u Čelebiće. Od vojnika je tu bio optuženi Šefik Omerović na koga je pri ispitivanju pokazao, te Zaim i Almir, a bilo je još vojnika, ukupno 15-20. Šefik Omerović je te prilike imao automatsku pušku i bio je u vojnoj uniformi. Sve sakupljene civile su ubacili na karoseriju „tamića“, dok su ih ubacivali video je Šefika Omerovića, bio je tu, a kada su pošli, Šefik je nekim autom krenuo i vozio za njima do Čelebića, svjedok ga je video s karoserije. Tada su dovezeni pred logor Čelebiće, stavili su ih uz neki zid i tukli dok nije došao komadir, nakon čega su ih odveli u „devetku“, to je tunel, kao neki hangar u zemlji takve veličine da nije mogao ni ruke raširiti, a tu ih je bilo 42 ubaćeno. Svjedok je u Čelebićima bio dva i pol mjeseca, do otprilike 31.08.1992. godine. Uvjeti u Čelebićima su bili katastrofalni, za nuždu su imali kantu, vode nije bilo, za jelo su dobijali krišku kruha „kroz koju se moglo vidjeti“, a ako bi u Konjic pala granata ili bi nekome nešto bilo toga dana ne bi bilo hrane. Kupati se nisu mogli, a kada je došao „Crveni križ“ i registrirao ih, dobro su ih istukli i tada su malo pojačali hranu. Za to vrijeme dok je bio zatvoren viđao je Šefika Omerovića, ne zna što je dolazio, video ga je dva tri puta na kapiji.

U unakrsnom ispitivanju branitelj optuženog je iznio tvrdnju svjedoku da niti u jednom iskazu u istrazi nije naveo da je Šefik Omerović išao iza njih u „tamiću“, na što je svjedok rekao da možda nije, da je možda zaboravio reći. Branitelj je naveo svjedoku da je u istrazi govorio da je Šefik Omerović dolazio u Čelebiće i tukao, dok je na glavnoj raspravi rekao da ga je video 2-3 puta na kapiji, na što je svjedok odgovorio da on misli da su svi oni dolazili da tuku. I u unakrsnom ispitivanju svjedok je potvrdio da nije bio pripadnik niti jedne vojne formacije, posjedovao je samo lovačku pušku jer je lovac. Naveo je da je kritične prilike po njega došao i pokupio ga sin Zaima Čosića, odveli su ga u komandu Ismet Bukvić i Mustafa Alibašić, svjedok je njih pitao šta ovo znači ali oni ništa nisu govorili dok nije došao Šefik Omerović, pa su ih onda oko 18,00 sati odveli u logor. Svjedok je naveo da mu je dok su bili na Ribnjaku okupljeni Zaim Čosić stavljao mu je pušku pod vrat.

Na upis suda, svjedok je naveo da je pokupljen i lišen slobode u svojoj kući, bio je u civilnoj odjeći, bez ikakvog naoružanja, vojnici su ga predali u Čelebiće, uključujući i Šefika Omerovića. Svjedok nikada nije dobio odluku nekog suda ili organa vlasti o lišavanju slobode i zatvaranju, samo su bili zatvoreni bez razloga, za njega je to bilo poniženje „ne može veće biti“ da je zatvoren da nije ništa kriv, zatvoren „na pravdi Boga“.

Iskaz svjedoka Radoslava Antić sud je našao uvjerljivim, svjedok je konkretno i jasno iznio sve ono što mu je poznato i njegov iskaz nije ničim doveden u pitanje, radi čega je sud ovaj iskaz prihvatio kao vjerodostojan. Iskaz ovoga svjedoka kako je iznesen na glavnoj raspravi ne dovodi u pitanje prigovor branitelja da ovaj svjedok u iskazima iz istrage nije naveo da je Šefik Omerović išao iza njih u „Tamiću“, jer to da svjedok u istrazi nešto nije rekao, jer

je kako sam to obrazlaže zaboravio reći, ni u kojem slučaju ne ukazuje na neuvjerljivost tog dijela njegova iskaza kako je iznesen na glavnom pretresu kada je iznio takvu tvrdnju, posebno kada je takva tvrdnja suglasna onome što u svome iskazu tvrdi svjedokinja Milojka Antić (na koncu, tvrdnju da je optuženi bio u vozilu iza „Tamića“ slijede i dokazi obrane). U završnoj riječi branitelj optuženog je naveo da postoji razlika u iskazu ovoga svjedoka kako je dan na glavnoj raspravi u odnosu na navode iz izvjesnih iskaza u istrazi, kada je svjedok po tvrdnji branitelja rekao da je dana 15.06.1992. godine iz kuće u selu Idbar odveden od strane „naoružanih muslimana“ Šefika Omerović, Zaima Čosić, Nuhić Almira i Mirze Nuhić. Na ovakvu eventualnu razliku obrana svjedoku nije postavila niti jedno pitanje prilikom ispitivanja na glavnoj raspravi, nije mu prezentiran dio nekog iskaza iz kojeg bi proizašli ovakvi navodi svjedoka, a niti je zapisnik sa takvim navodom na bilo koji način prezentiran pred sudom, pa su ovakvi navodi branitelja potpuno neobjektivizirani i ne mogu dovesti u pitanje iskaz svjedoka dan na glavnoj raspravi. Pri tome je vidljivo, da branitelj ukazuje na jednu uopćenu tvrdnju svjedoka da je odveden od strane „naoružanih muslimana“ pa i Šefika Omerović, koja ne razjašjava konkretno radnje optuženog kritične prilike, pa stoga ovakva uopćena konstatacija ukoliko je i iskazana na nekom od iskaza iz istrage, ne može biti kontradiktorna potpuno preciznim i razjašnjenim navodima svjedoka na glavnoj raspravi o radnjama optuženog. U to smislu je ovaj svjedok na glavnoj raspravi potpuno jasno razjasnio da je kritične prilike po njega došao i pokupio ga sin Zaima Čosića, odveli su ga u komandu Ismet Bukvić i Mustafa Alibašić, svjedok je njih pitao šta to znači, ali oni ništa nisu govorili dok nije došao optuženi Šefik Omerović, pa su ih (njega i ostale civile ne koje ukazuje) onda skupili kod ribnjaka gdje je bio i optuženi, nakon čeg su dalje odvedeni u logor Čelebiće.

Svjedoku Radoslavu Antić nije prezentiran na glavnoj raspravi bilo kakav dio iskaza kojim je ukazivao na radnje Mirze Nuhić, pa time što je u odnosu na tu osobu obustavljenja istraga, što obrana dokazuje Zapisnikom o ispitivanju osumnjičenog Šefika Omerović sačinjen od strane Županijskog tužiteljstva HNŽ broj T07 0 KTRZ 0028346 20 od 24.02.2021. godine (DO-2), a potvrđio je i sam Mirzo Nuhić u iskazu danom na glavnoj raspravi u svojstvu svjedoka, ne može dovoditi u pitanje vjerodostojnost iskaza svjedoka Radoslava Antića kako je iznesen na glavnoj raspravi (u kome ne ukazuje na bilo kakvu protupravnu radnju Mirze Nuhić), a niti uopće okolnost da je istraga obustavljena u odnosu na navedenu osobu može imati značaja za postupak koji se vodi protiv konkretnog optuženog.

Također, branitelj tvrdi da je svjedok Radoslav Antić u istrazi naveo da ga je u logoru između ostalih tukao i Šefik Omerović, dok je na glavnoj raspravi iskazao da ga je vidio 2-3 puta na kapiji logora. Međutim, ponovno se napominje da ovome svjedoku nije prezentiran dio nekog iskaza iz istrage iz kojeg bi proizašli ovakvi navodi svjedoka, a niti je zapisnik sa takvim navodom svjedoka na bilo koji način prezentiran pred sudom, već je branitelj o navodnoj razlici u tom pogledu samo pitao svjedoka i on je odgovorio da on misli da su svi oni dolazili da tuku, ali da ostaje kod onoga što je iznio na glavnoj raspravi. Imajući u vidu da nije prezentiran nikakav iskaz svjedoka u ovom smislu iz kojeg bi bio vidljiv kontekst navoda svjedoka, a s obzirom na dano izjašnjenje svjedoka, ovakve tvrdnje branitelja ne mogu dovesti u pitanje iskaz svjedoka, posebno pri činjenici da se takve radnje (da bi optuženi tukao civile) uopće ne stavljaju na teret optuženom, a niti optuženog na ovaj način tereti svjedok, pa kod takve situacije koja u tom smislu ide u korist optuženom, ovakvim prigovorima obrane na koncu nije niti jasan cilj.

U pročitanom iskazu iz istrage svjedokinje Milojke Antić sačinjenom od strane Ministarstva unutrašnjih poslova RS-Centar javne bezbjednosti Trebinje, broj 12-02/4-53/14 od 07.10.2014. godine (DT-2), je navedeno da su dana 09.05.1992. godine naoružani Bošnjaci i Hrvati opkolili selo Idbar u kome je bila nastanjena u obiteljskoj kući sa starom majkom. Tom prilikom su odveli od kuća srpsko stanovništvo, izuzev njene majke, strine i tetke, koje su

ostavili zbog starosti, doveli su ih na asfaltni put gdje ih čekalo vozilo sa ceradom. Kako je tada počela plakati jedan od vojnika Bošnjaka, njen komšija, je vratio kući majci. Kad se vratila kući jedan od vojnika je pljačkao njihovu imovinu, u čemu ga je spriječio komšija koji je i vratio kući. Nakon toga svjedokinja nije izlazila, brinula se o nepokretnoj majci i nisu napastvovane. Povremeno su dolazile komšije muslimani i tražili oružje, pljačkali ih, odnijeli su TV, kasetofon i sve što je bilo vrijednije. Po nju su došli Bošnjaci dana 15.06.1992. godine, komšija Zaim Čosić, zvani Pajo, obučen u šarenu uniformu, naoružani i dvojica nepoznatih naoružanih vojnika. Našli su je u bašti i odveli na cestu, pucali su po cesti, gdje su njih Srbe i ranije iskupljali, da ih kako kažu ispitaju. Na cesti je zatekla Rajka Jovanović, njegovu ženu Ljubicu i sina Velimira, Radoslava Antić i Milorada Jovanović. Zaim Čosić, zvani „Pajo“ i još dvojica njoj nepoznatih vojnika, pretresali su ih i otimali satove, prstenje i sve vrijedno što su imali kod sebe. Potrpali su ih u vozilo sa uperenim puškama u njih, bez ikakvog razloga, samo zato što su Srbi. Vozilo je bio „tamić“ sa ceradom kojim je upravljao Ismet Husić, zvani Hodža, iz Čelebića. Odvezli su ih u logor Čelebić. Pratila su ih dvojica nepoznatih vojnika, sa oružjem, koji su došli do nje sa Zaimom Čosić. Za njima je u pratnji išlo i malo auto kojim je upravljao Šefik Omerović, a sa njim je bio još jedan nepoznat čovjek sa mnogo papira u krilu. Kada su ih dovezli u logor došao je Azem Delić i odvojio svjedokinju i Ljubicu Jovanović, pa su ih odvezli u portirnicu u logoru gdje su zatekli još pet žena: Grozdanu Ćećez, Đuku Đordić, Malinu, Mirjanu Đordić i Darinku Kuljanin.

Iskaz ove svjedokinje koji je pročitan sud je našao uvjerljivim i vjerodostojnim jer je isti iznesen precizno, bez sadržanih kontradiktornosti, a posebno u situaciji kada taj iskaz ustvari sadrži okolnosti koje među stranama suštinski nisu sporne. Također navod ove svjedokinje da je bila zatvorena u logoru Čelebići potvrđuje i materijalni dokaz Spisak žena koje su bile logoraši, ERN broj: 00373401 (DT-13).

U pročitanom iskazu iz istrage svjedoka Ismeta Husić, sačinjenom od strane Ministarstva unutrašnjih poslova RS-Centar javne bezbjednosti Trebinje-Sektor kriminalističke policije, broj 12-02/4-64/14 od 11.11.2014. godine (DT-1), je navedeno da je za vrijeme ratnih dejstava živio u Čelebićima sa obitelji, ženom i četvoro djece u obiteljskoj kući. U prizemnom dijelu kuće imao je poslovni prostor u kome je držao prodavnici mješovite robe (prehrana). Posjedovao je vozilo „Tamić“, mali teretni kamion plave boje sa sivom ceradom, koji je bio registriran na prodavnici. Početkom 1992. godine, pozvan je da se javi u prostorije SUP-a u Musali, gdje se nalazilo sjedište Teritorijalne obrane (TO) ili već Armije BiH. Odmah po zaprimanju poziva, zajedno sa vozilom, stavio se na raspolaganje TO Općine Konjic. Po ulasku u prostorije TO zatekao je rukovoditelja koga je znao od ranije pod nadimkom „Vučko“ ili „Vukašin“, nije siguran. Navedeno lice mu je usmenim putem dalo zadatke da sa navedenim vozilom bude na raspolaganju TO i da prevozi za potrebe TO. Tom prilikom dobio je propusnicu za kretanje i izvršavanje zadataka koje je dobijao. Pri vršenju takvih poslova rukovodioci TO davali su mu druge tablice, koje je na navedenom vozilu mijenjao više puta. Na navedenim poslovima ostao je angažiran do kraja rata. Osim njega, na istim poslovima i zadacima bila su angažirana i druga lica. Izvršavajući zadatke koje je dobijao od rukovoditelja TO, vršio je usluge prevoza vojske na smjene, ranjenika, intendantskog materijala, civila svih nacionalnosti, vojne opreme i slično. Po naređenju kako vojnih, tako i civilnih rukovodilaca, prevozio je i civile srpske nacionalnosti koji su bili lišeni slobode u okolnim selima. U petom i šestom mjesecu 1992. godine, prevozio je civile srpske nacionalnosti u logor Čelebići. Jednog dana pozvao ga nadređeni Mirso Ramić i tom prilikom rekao mu da ide u selo Idbar i da se tamo javi zapovjedniku Idbarske čete, Omerović Šefiku zv. „Šinjel“. Po njegovu dolasku u selo Idbar, zatekao je civile srpske nacionalnosti kraj puta i oko njih su bili naoružani vojni pripadnici u šarenim maskirnim uniformama. Zaustavili su ga Omerović Šefik, moguće da je bio i Zaim Čosić, i još četiri-pet vojnih pripadnika. Ugurali su

civile srpske nacionalnosti na tovarni dio „Tamića“, u koji su ušli i neki vojnici. U kabinu je ušao vođa Idbarske čete Šefik Omerović i naredio da vozi za Čelebiće. Koliko se sjeća, lica koja je prevozio, bila su: Antić Milojka, Antić Čedo, Antića Sava supruga, Jovanović Rajko, Jovanović Milovan i drugi. Što se tiče lokacije na koju je dovezao navedene ljude, kasnije je čuo da je to bio logor gdje su držali zarobljene civile srpske nacionalnosti, koji su dovođeni kako iz Idbra, tako i iz Bradine, a koji su tu bili izloženi torturi, maltretiranju, zlostavljanju, a čuo je da je bilo i ubojstava.

I ovaj pročitani iskaz svjedoka Ismeta Husić sud je našao uvjerljivim i vjerodostojnim jer je isti iznesen precizno i jasno, bez sadržanih kontradiktornosti, a kroz provedeni postupak nije utvrđen bilo kakav motiv ovoga svjedoka da lažno svjedoči. Pri tom, ovaj iskaz je usuglašen sa navodima svjedoka Radoslava Antić, a i sa iskazom svjedoka Milojke Antić, Rajka Jovanović i Velimira Jovanović (u obimu informacija koje pružaju iskazi tih svjedoka).

Osporavajući iskaz ovoga svjedoka, branitelj je u završnoj riječi naveo da se u konkretnom slučaju vrlo lako može raditi o zamjeni identiteta, pa da ne vjeruje da bi u to vrijeme s obzirom na vojne funkcije Mirso Ramić uputio Ismeta Husić da se javi optuženom Šefiku Omerović kao komandantu odreda, umjesto Šefki Omeroviću koji je u to vrijeme bio zapovjednik Idbarske čete. Ovakav stav obrane je za sud potpuno neprihvatljiv kada je više puta u iskazu svjedok Ismet Husić ukazao upravo na Šefika Omerovića, a ne na Šefku Omerovića, pri tom mu navodeći i njegov nadimak „Šinjel“, a što je nadimak optuženog. Pored toga, jasno je da niti jedan svjedok, niti optužbe, niti obrane, nije ukazao na prisustvo navedenog Šefke Omerovića kritične prilike. To da li je svjedok Ismet Husić pri svome iskazu ukazao na točnu vojnu funkciju Šefika Omerovića u kritičnom periodu, ne stvara dvojbu o identitetu osobe na koju je ukazao, posebno kada je nedvojbeno da je i optuženi imao rukovodeću vojnu funkciju kako u predmetom periodu, a tako i kasnije u okviru Armije R BiH (što proizilazi iz njegovog vojnog personalnog dosjea DT-9, te navoda samog optuženog u iznesenoj obrani).

Bespredmetan je i prigovor branitelja optuženog u završnoj riječi da je ovaj svjedok od naznačenih civilnih osoba iz optužnice nabrojao samo Antić Milojku i Rajka Jovanović, pa da se stoga postavlja pitanje koga je i kada prevozio svjedok Ismet Husić, s obzirom da sud nalazi da je u iskazu svjedoka potpuno jasno navedeno vrijeme koje odgovara inkriminiranom događaju, kao i da je svjedok prevozio civile srpske nacionalnosti koji su bili lišeni slobode u okolnim selima, a od kojih je poimenice ukazao na neke, uključujući i Antić Milojku i Rajka Jovanović, a što je suglasno onome što je utvrđeno u postupku da je optuženi „učestvovao u protuzakonitom zatvaranju civila srpske nacionalnosti među kojima su bili Radoslav Antić, Milojka Antić, Velimir Jovanović, Rajko Jovanović, Ljubica Jovanović i Milorad Jovanović“. Pri tome, sadržaj događaja kako ga opisuje ovaj svjedok potpuno odgovara onome što u svojim iskazima opisuju svjedoci Radoslav Antić, Milojka Antić, Rajko Jovanović, pa i svjedok Velimir Jovanović, tako da nema nikakve dileme da se ono što navodi svjedok odnosi na događaj koji je tretirala optužnica.

Nadalje, branitelj je naveo da je iskaz ovoga svjedoka kontradiktoran onome što su naveli svi ostali svjedoci kada kazuje: „U kabinu je ušao vođa Idbarske čete Šefik Omerović i naredio da vozi za Čelebiće“, jer je to suprotno onome što tvrde ostali svjedoci (koji su se izjašnjavali na tu okolnost) da se Šefik Omerović vozio u malom vozilu iza „Tamića“. Na ovakvu tvrdnju reagirao je tužitelj navodeći da se iz navoda svjedoka kako stoje na zapisniku ne može izvući zaključak da je on i ostao u kabini „Tamića“ u koju je ušao i naredio odvođenje civila, niti se može izvući zaključak da on iz kabine nije izašao. Po stavu ovoga suda, zaključci se mogu izvoditi samo iz onoga što je svjedok konkretno rekao, a ne iz onoga što bi mogao reći i kako netko prepostavlja da se događaj dalje razvijao. Za sud je nedvojbeno da je svjedok Ismet Husić samo opisao trenutak kada je Šefik Omerović ušao u kabinu „Tamića“ i naredio da vozi za Čelebiće, ali ovaj svjedok nije definirao šta je dalje Šefik Omerović činio (da li je

ostao u kabini „Tamića“ i tu se vozio ili jeizašao i vozio se iza „Tamića“ u malom vozilu), pa stoga nešto o čemu se svjedok nije izjasnio, suprotno stavu branitelja, ne može biti kontradiktorno onome što navode ostali svjedoci (Radoslav Antić i Milojka Antić) koji onda očigledno razjašnjavaju daljnji slijed događaja. Dakle, svjedoci se očigledno nisu izjašnjivali o istom trenutku događaja, pa stoga njihovi iskazi u tom dijelu i ne mogu biti kontradiktorni.

U pročitanom iskazu iz istrage svjedoka Rajka Jovanović, sačinjenom od strane Ministarstva unutrašnjih Republike Srpske-Centar javne bezbjednosti Istočno Sarajevo-Poličksa stanica Višegrad broj 13-1-11/02-230-76/05 od 11.04.2006. godine (DT-3), svjedok je naveo da je bio zatvoren u logorima Čelebići, Trnovo, Silos Tarčin, Musala Konjic i u Buturović Polju na Vojnom sudu. Zarobili su ga i u logor odveli komšije iz sela Idbar košnjačke nacionalnosti Ćosić Zaim, stolar, koji je komandovano tim naoružanim licima, Šefik Omerović, rezervni oficir i njegov otac Rasim Omerović, Enes Subašić zvasni Eno, Fikret Subašić zvani Fiko, Nail Nuhić kome nije siguran da mu je Nail ime, a pucao je njegovoj supruzi puškom iznad glave u selu Idbar. Dana 15.06.1992. godine naoružane komšije bošnjačke nacionalnosti kojih je u selu Idbar bilo 80%, a srpskog stanovništva 20% došli su njihovim kućama i prijeteći oružjem otjerali ih na cestu ispod sela. Kod ribnjaka Sime Jovanović, svjedokovog rođaka, oni su ih pretresli i kamionom „Tamić“ prevezli u logor Čelebići. Kod kamiona u logoru sačekao ih je Hazim Delić i tjerao ih da siđu sa kamiona. Na kamionu su bili osim svjedoka, bili njegova supruga, sin Velo, Milojka Antić i Milorad Jovanović zvani Mićo. Njegovu ženu su odmah ispitivali Pavo Mucić i Delić Hazim, a svjedoka Mirsad Subašić zvani Mirso, inače svjedokov komšija. U logoru Čelebići su muškarce smjestili u neki vojni objekt – sklonište broj 9., a žene, njih sedam, zatvorili su u stražaru kraj kapije logora. Sutradan ujutro su ih odveli na ispitivanje u neku prostoriju kod kapije. Svjedoka su optuživali da ima radio stanicu. Najviše mu je prijetio sin Nuhić Ibre, šofera u ŠIP Prenj, iz Idbara, misli da se zvao Nail ili Almir, on je govorio da će ih pobiti dok se vrati iz Nuhića ili da će ih spremiti u logor Grude. Svjedoka su vratili opet u „devetku“ gdje su, kako su kasnije čuli bili zatvarani Srbi koje su namjeravali likvidirati. Najviše su izvodili Srbe iz zatvora broj „6“ u logoru i njih su najviše tukli i ubijali, tako je ubijen i svjedokov rođak Simo Jovanović. Svjedokovu suprugu Ljubicu su nakon sedam dana pustili da ode u selo Cericé gdje je ona bila kod svoje sestre Mileve Draganić. Svjedok je bio 3 mjeseca i 3 dana zatvoren u „devetki“, a onda su njih starije i bolesne pustili, pa je bio u 5 mjeseci kod Draganića, Rajka i Mileve, sa svojom ženom, nakon čega je opet odveden u logor Trnovo, pa potom prebačen u logor Silos u Tračinu i Logor Musala, a svjedokov sin Velimir je u logoru Čelebići proveo 7 mjeseci. Na kraju su ga odveli u Vojni sud u Buturović Polje, tu su ga osudili osudili na jednu i pol godinu zatvora, ponovo ga vratili u Musalu, a onda su ga ubrzo zvali u Buturović Polje te ga osudili na godinu dana zatvora zbog puške koju je imao bez odobrenja. Svjedoku je pušku prodao Milan Avramović iz Čelebića za 70,00 njemačkih maraka, a sin Velo je imao staru pušku „tandžaru“. Bošnjaci komšije su znali za to oružje i odmah su ga oduzeli, dok su im u štalu podmetnuli dvije fišeklike pune municije i rekli da je te fišeklike šila svjedokova supruga svojom mašinom singericom, što kako je naveo svjedok, pokazuje da su htjeli da ih odvedu u logor čak i da nisu oduzeli oružje.

Ovaj pročitani iskaz svjedoka Rajka Jovanović sud je našao uvjerljivim, jer kroz provedeni postupak nije utvrđen bilo kakav motiv ovoga svjedoka da lažno svjedoči, niti je na drugi način doveden u pitanje. Branitelj optuženog je iznio svoju tvrdnju da kada svjedok govor o danu 15.06.1992. godine koji tretira predmetna optužnica nigdje ne navodi Šefika Omerovića, kao niti bilo koga drugoga, već navodi da su pokupili „komšije muslimani“. Ovaj sud ne nalazi točnom ovakvu tvrdnju branitelja, budući da iz iskaza ovoga svjedoka jasno proizilazi kronologija boravaka u zatočeništvu u raznim logorima što očigledno otpočinje dana 15.06.1992. godine kada je odveden u Čelebiće, a pri tom vrlo jasno na samom početku iskaza

navodi da su ga zarobili i u logor odveli komšije iz sela Idbar bošnjačke nacionalnosti, između ostalih i Šefik Omerović, a pri tome ovaj svjedok događaj kada ih zarobljavaju i odvode u logor opisuje sadržajno suglasno onome što su naveli i drugi svjedoci (okupljanje na ribnjaku, odvoženje „Tamićem“ u logor Čelebiće).

Da je optuženi dana 15.06.1992. godine u mjestu Idbar, općina Konjic, zajedno sa ostalim pripadnicima Teritorijalne obrane RBiH, naoružan automatskim naoružanjem sudjelovao u protuzakonitom zatvaranju civila srpske nacionalnosti, između ostalih Radoslava Antić, Milojke Antić, Velimira Jovanović, Rajka Jovanović, Ljubice Jovanović i Milorada Jovanović, tako da ih je pod prijetnjom oružjem okupio na jedno mjesto u selu, te im s drugim vojnicima naredio da uđu u tovarni dio vozila „Tamić“, nedvojbeno proizilazi iz iskaza svjedoka Radoslava Antića, a potkrijepljeno je iskazima svjedoka Rajka Jovanović i Milojke Antić. Radoslav Antić i Milojka Antić također suglasno navode da je da je optuženi sa svojim vozilom išao u pratnji iza vozila „Tamić“ do logora u Čelebićima, gdje su ti civili sprovedeni i protuzakonito zatvoreni, a sve to nakon što je optuženi vozač vozila „Tamić“ Ismetu Husić naredio da ih tamo vozi što nedvojbeno proizilazi iz iskaza toga svjedoka. Točnim nalazi i ovaj sud, kako to navodi i branitelj optuženog u završnoj riječi, da nije dokazana tvrdnja iz optužnice da je optuženi naredio civilima da napuste svoje kuće, jer takvu tvrdnju ne potkrepljuje niti jedan iskaz svjedoka civila, koji ukoliko poimenice navode vojnike koji su ih odvodili od kuća, uopće ne navode da se radilo o Šefiku Omerović. Stoga je sud izvršio dopuštenu intervenciju u činjeničnom opisu, izbacivši nedokazani dio, tako da je umjesto navoda „...naredio im da napuste kuće u kojima su živjeli, okupe se na jedno mjesto u selu“, unio navod „...nakon što su civili bili prisiljeni da napuste kuće u kojima su živjeli, okupio ih sa drugim pripadnicima TO RBiH na jednom mjestu“. Takve činjenice odražavaju stanje postojećih dokaza, i to da su civili pod prilicom bili odvedeni od strane drugih vojnika (što je optuženom bilo poznato i svoje radnje je nastavio na takvu okolnost), dakle civili su bili prisiljeni da napuste svoje domove, ali u tom djelu radnje kada su civili izvođeni iz kuća nema dokazanog činjenja od strane optuženog kako se to činjenično koncipira u predmetnoj optužnici, već njegovo činjenje kreće od trenutka prinudnog okupljanja civila u selu i nastavlja se dalje kao u izreci.

Međutim, ova izmjena suštinski učinjena u korist optuženog jer umanjuje kriminalnu količinu u odnosu kako to postavlja optužnica, ne dovodi u pitanje činjenicu da su civili lišeni slobode, te zatvoreni bez pravnog osnova u čemu je sudjelovao optuženi, a čije radnje imaju očigledan značaj u nastaloj posljedici i optuženi ima vlast nad djelom (na što ukazuje sadržaj njegovih radnji, sudjelovanje u okupljanju civila na ribnjaku, dana naredba vozaču Ismetu Husiću da civile vozi u Čelebiće, nakon što je ovoga njegov nadređeni uputio da se javi Šefiku Omerović). Takvo postupanje prema civilima je ponižavajuće i ozbiljan nasrtaj na njihovo dostojanstvo.

Okolnosti događaja 15.06.1992. godine i inkriminirane radnje potvrđuje i pročitani iskaz svjedoka Velimira Jovanović.

Tako je u pročitanom iskazu svjedoka Velimira Jovanovića koji je sačinjen od strane Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Srpske-Centar javne bezbjednosti Trebinje-Sektor kriminalističke policije broj 12-02/4-60/14 od 05.11.2014. godine (DO-1) navedeno da je prije rata živio u selu Idbar sa roditeljima i braćom, da je dana 09.05.1992. godine bilo hapšenje Srba i njihovo odvoženje u logor Čelebići, ali su te prilike svjedoka pustili zahvaljujući jednom komšiji. U to vrijeme stanje u selu je bilo loše, kretanje je bilo ograničeno i pod kontrolom oružanih snaga Teritorijalne odbrane kojima je komandovao Šefik Omerović, 64. godište, faktički su bili u kućnom pritvoru i trebali su se javljati vojsci ako bi negdje trebalići. Dana

15.06.1992. godine došli su naoružani muslimani u šarenim maskirnim uniformama, Zaim Čosić i drugi, te uhapsili svjedoka, kao i njegovog oca Rajka, majku Ljubicu, Milojku Antić, Milorada Jovanović i Radoslava Antića. Odvezli su ih kamionom „Tamić“ u logor Čelebiće, gdje ih je dočekao jedan vojnik, odvojio muškarce od žena, nakon čega ih je drugi vojnik tukao puškom po leđima. Tu su bili smješteni oko dva i pol mjeseca, gdje su ih preko noći izvodili, tukli svim i svačim, maltretirali i vrijeđali, neki su zatvorenici od zadobivenih ozljeda i podlegli. Hrana u logoru je bila loša, jedan hljeb se dijelio na sedamnaest ljudi, spavalii su na betonu, za svo vrijeme su im samo jednom dozvolili da se okupaju i to su ih polijevali hladnom vodom pod pritiskom iz hidranta. U septembru mjesecu 1992. godine prebačen je u sportsku dvoranu Musala u Konjic, a onda je 11.11.1992. godine pušten u kućni pritvor.

Točnom se nalazi tvrdnja branitelja optuženog da ovaj svjedok nije ukazao na bilo kakvu radnju konkretno Šefika Omerović, već je kao osobe koje su sudjelovale u lišavanju slobode i zatvaranju srpskih civila naveo „naoružani muslimani u šarenim maskirnim uniformama, Zaim Čosić i drugi“, ali što suprotno stavu branitelja, nije kontradiktorno i ne pobija tvrdnje svjedoka koji su potvrđili prisustvo i radnje optuženog te prilike. Kako je iskaz ovoga svjedoka koji samo potkrepljuje radnju izvršenja djela suštinski nesuprotstavljen iskazima naprijed navedenih svjedoka, a same okolnosti događaja od dana 15.06.1992. godine nisu niti sporne među stranama u postupku, već je sporan identitet optuženog kao počinitelja (na što ovaj svjedok ni ne ukazuje), sud ovaj iskaz nalazi uvjerljivim.

Objektivno je utvrđeno, a što proizilazi iz iskaza svjedoka Radoslava Antić, Milojke Antić, Rajka Jovanović i Velimira Jovanović, da su civili u logoru Čelebići, gdje su protuzakonito zatvoreni, izvrgnuti lošim životnim uvjetima, s tim da je sud činjenične navode usuglasio sa iskazima svih svjedoka u odnosu vrijeme do kada su civili bili u logoru unoseći navod da su tu boravili više mjeseci jer takav navod točno obuhvaća prilike svih svjedoka koji su davali iskaz (jer ne navode svi da su tu bili do septembra 1992. godine kako stoji u predmetnoj optužnici), navodi su usuglašeni s onim što navode svi svjedoci (a ne samo jedan od njih) i kod okolnosti prehranjivanja civila bez značajne suštinske izmjene u odnosu na navode predmetne optužnice, a kao suvišan dio činjeničnog opisa, koji uopće ne razjašnjava predmetni događaj sud je izbacio navod: „nakon čega su prebačeni u sportsku dvoranu „Musala“ u Konjicu, gdje su bilu protuzakonito zatvoreni do 11.11.1992. godine, nakon čega su pušteni“. Prilike pri boravku srpskih civila u logoru Čelebeći upravo potkrepljuju okolnosti zatvaranja bez zakonite procedure i pravnog osnova u vidu odluke nadležnog suda ili organa o lišenju slobode i zatvaranju, a što potkrepljuju i materijalni dokazi: naredba Ratnog predsjedništva Općine Konjic broj: 01/1-012-27/92 od 03.06.1992. godine (DT-10)- taj dokaz ukazuje na postojanje zatvora u Čelebićima; dopis Ratnog predsjedništva Opštine Konjic, Komisija za razmjenu ratnih zarobljenika i lica lišenih slobode opštine Konjic broj: 01-72/92 od 16.11.1992. godine, predmet: Dislokacija zatvorenika iz Čelebića (DT-11) - taj dokaz se odnosi na prijedlog iz 11. mjeseca 1992. godine da se zatvorenici iz Čelebića premjeste u Sportsku dvoranu u Konjicu; ovlašćenje Štaba vrhovne komande oružanih snaga RBiH Taktička grupa – 1, broj: 02/349-86 od 17.09.1992. godine (DT-12)- također okazuje da su u Čelebićima bili smješteni zarobljenici; naredba Štaba vrhovne komande oružanih snaga RBiH Taktička grupa – 1, broj: 02/349-51 od 24.08.1992. godine ERN broj 00609291-0060929 (DT-14) i naredba Štaba vrhovne komande oružanih snaga RBiH Taktička grupa – 1, broj: 02/349-58 od 28.08.1992. godine (DT-15)- iz koja dva dokaza proizilazu da je tri mjeseca nakon zatvaranja srpskih civila iz predmetne optužnice tek naređeno uzimanje izjava od zatvorenika, te da se izvrši kategorizacija zatvorenika, te sačine spiskovi radi razmjene dijela zatvorenika; presjek stanja u istražnom zatvoru Čelebići, ERN broj: 00440733-00440734 (DT-16)- sadrži izvješće komisije koja je formirana radi uzimanja izjava i kategorizacije zatvorenika, koja je

ukazala na neljudsko ponašanje prema zatvornicima, premlaćivanje i zlostavljanje kojem su izvrgnuti, a što zorno pokazuje izostanak bilo kakve zakonite procedure pri zatvaranju, te daljem postupanju u odnosu na zatvorenike.

Naravno da takvi neljudski uvjeti života srpskih civila u logoru nisu ovisili od optuženog, niti mu je takvo što uopće stavljen na teret, ali je optuženi sudjelovao u protuzakonitom zatvaranju civila, takvo zatvranje je izvršeno bez ikakve zakonite procedure i odluke suda ili nadležnog organa, što s obzirom na način kako su pod prilisnom oružja civili okupljeni kod ribnjaka, prevezeni natovareni na tovarni dio vozila "Tamić" i zatvoreni u logor Čelebiće, a uslijed čega su tu boravili u neljudskim uvjetima, predstavlja osobito ponižavajuće postupke prema civilima i ozbiljan nasrtaj na njihovo lično dostojanstvo. Imajući u vidu sve utvrđene okolnosti događaja očigledno je da je optuženi imao vlast nad djelom - on poduzima sa drugim vojnicima radnje okupljanja civila i ubacivanja u „Tamić“ na ribnjaku pod prijetnjom oružja, i osobno naređuje njihovo odvođenje u logor Čelebići bez zakonske procedure, optuženi je bio u prilici procijeniti i imati saznanje o protupravnosti zatvaranja civila, a takve njegove radnje imaju očigledan uzročni značaj u takvoj nastaloj posljedici u vidu osobito ponižavajućih postupaka prema civilima i ozbiljnom nasrtaju na njihovo lično dostojanstvo.

Iskazi svjedoka obrane Avde Bukvić, Alije Bajramović, Envera Subašić, Osmana Pajić, Mirze Nuhić, te iznesena obrana optuženog Šefika Omerovića, nisu doveli u pitanje činjenice kako one nedvojbeno proizilaze iz prednjih dokaza.

U svome iskazu svjedok Avdo Bukvić je naveo da se tijekom 1992. godine nalazio u Idbru i da je taj dan pošao da zaduži vojnu opremu u komadu po pozivu komandira Šefke Omerović, pojašnjava da to nije optuženi koji je Šefik, već je komandir bio Šefko Omerović. U komadi je zatekao Šefika Omerović, Fikreta Bukvić, Muju Alibašića i Avdu Nuhić. Svjedok i Alija Bajramović su zadužili opremu, pa su nakon otprilike sat i pol pitali Šefika i Bukvića da ih povezu s autom do kuće udaljene oko dva kilometra od komande, što je vožnje pet do šest minuta. Sjeli su u auto i kada su prišli ribnjaku vidjeli su „Tamić“, cerada je bila spuštena do pola i nisu mogli vidjeti šta je unutra. Tu je bila vojna policija, poznao je Dževada Alibašića. Kako su oni prišli autom, „Tamić“ je krenuo. Na ribnjaku su pitali Safeta Nuhića o zbivanjima i on im je rekao da vojna policija privodi neke civile. Svjedok je izašao iz auta kod svoje kuće, a ostali su otišli prema Čelebićima i više ništa mu nije poznato. Na upit suda, svjedok je pojasnio da je „Tamić“ stajao kad su oni došli s autom, oni od „Tamića“ nisu mogli proći, pa je „Tamić“ onda krenuo, nakon čega je svjedok izašao kući za još pola kilometra od ribnjaka, a Šefik je onda otišao u pravcu Čelebića.

U svome iskazu svjedok Alija Bajramović je naveo da je u početku 1992. godine na punktu čuvao liniju u selu u sastavu 443. brigade, da mu je neposredni komandir bio Šefko Omerović, pojasnio je da se ne radi o optuženom koji je Šefik Omerović. Sjeća se događaja od 15.06.1992. godine, kada je sa Avdom Bukvić došao u komandu gdje je bio neki sastanak kome su prisustvovali Šefik Omerović i Fikret Bukvić zv. „Tito“, došao je da zaduži opremu. Kad je završio sastanak pitali su ovu dvojicu mogu li s njima do kuće, što su oni prihvatali, put od komande do njegove kuće kojim se vozio sa Šefikom Omerović i još navedenom dvojicom dugačak je do tri kilometra, što je vožnje oko pet minuta, nakon čega su se razišli. Svjedok i Avdo Bukvić su sjedili u vozilu pozadi, dok su druga dvojica bila naprijed. Kada su došli do ribnjaka vidjeli su „Tamić“, kad su mu prilazili već je pošao prema Čelebićima. Na tom ribnjaku je bio jedan Nuhić koji im je rekao da su odveli neke Srbe na informativni razgovor, on nije mogao vidjeti te ljude jer je cerada bila napola zatvorena. Oni su išli za „Tamićem“ prema svjedokovoj kući, nakon dolaska svjedok je nastavio sa svojim aktivnostima, a na istom

mjestu je izašao Avdo Bukvić, dok su Šefik Omerović i Fikret Bukvić otišli za svojim obavezama putem prema Čelebićima. Na upit tužitelja u unakrsnom ispitivanju kako se baš sjeća da je događaj kakav je opisivao bio baš dana 15.06.1992. godine, svjedok je odgovorio da ne zna kako bi to objasnio, ali je potom istakao da se mu je taj datum nekako ostao u sjećanju jer su Srbe odvezli na ispitivanje. Na upit tužitelja svjedoku kako je on znao da „Tamić“ ide u Čelebiće, svjedok je naveo da je put jedan i nema ih više, a na upit tužitelja da se izjasni da li taj put vodi i prema Konjicu svjedok je odgovorio potvrđno.

U svome iskazu svjedok Osman Pajić je naveo da je u vrijeme rata u BiH protjeran iz mjesta Bijela gdje je do tada živio i otišao je u mjesto Idbar. Tu se javio u komandu komandiru čete Šefki Omerović kako bi dao neki svoj doprinos i on ga je rasporedio na održavanju ribnjaka, što je u to vrijeme bila njegova svakodnevna djelatnost. Svjedok je naveo da se sjeća datuma 15.06.1992. godine kada je s ribnjaka čuo neko dešavanje, počeo se skupljati narod, pitali su šta se dešava, pa su mu neki bliži tom okupljanju rekli da privode Srbe na informativni razgovor, sjeća se bio je neki „Tamić“, na koji su ljudi natovareni nakon što su prikupljeni. Svjedok ističe da optuženi Šefik Omerović nije bio među osobama koje su kupile te ljude, jer se nakon odlaska „Tamića“ pojavilo auto iz pravca škole u kome je bio optuženi, te je pitao šta se dešava, na što je svjedokov kolega odgovorio da Srbe vode na informativni razgovor, nakon čega je optuženi nakon možda dvije-tri minute krenuo za tim „Tamićem“ u pravcu Čelebića, a pri tom mu je bacio iz auta jednu maskirnu košulju. Pojasnio je da je „Tamić“ već bio otišao možda prije dvije minute kada se pojavio optuženi u tome autu u kome su bile još tri osobe.

Na upit tužitelja u unakrsnom ispitivanju svjedok je rekao da je s njim prilike o kojoj govori na ribnjaku bio kolega Safet Nuhić koji je u međuvremenu umro. Privodenje Srba je vršila civilna policija, što je njima na ribnjaku neko rekao, on je osobno vidio izvjesnog Alibašića, ostali koji su bili na privođenju su mu bili nepoznati, ne može ni reći da je sve ljudi zapamtilo. Optuženog Šefika Omerovića je u kritično vrijeme poznavao, ali se s njim nije družio. Na upit suda, svjedok je rekao da je ribnjak gdje je on kritične prilike bio od mjesta gdje su dovedeni Srbi i gdje je bio „Tamić“ udaljen 20-30 m otprilike, bila je između žičana ograda i željezna mrežasta kapija. Kako su on i kolega bili unutra u ribnjaku, neki ljudi su bili skroz blizu tom događaju i okupljenoj masi, pa su im ti ljudi i prenijeli informaciju da privode Srbe na informativni razgovor. Oni su vidjeli dio događaja koji im je bio vidljiv, vidjeli su da je utovareno pet ili šest ljudi u „Tamić“. On je okupljene ljudi i pripadnike TO video samo jednim dijelom, jedan dio nije mogao da vidi, jer je mjesto gdje je on bio specifično malo zavučeno, a on i kolega nisu izlazili iz kruga ribnjaka kada se to sve dešavalo.

Pažljivom analizom iskaza svjedoka obrane Avde Bukvić, Alije Bajramović i Osmana Pajić se nalazi da oni svi iznose tvrdnju da se optuženi Šefik Omerović kritične prilike našao u vozilu koje je slučajno išlo iza „Tamića“ sa srpskim civilima u pravcu logora Čelebići, čime obrana hoće potkrijepiti svoju tvrdnju da takvo kretanje optuženog nije u svezi sa protupravnim zatvaranjem civila, suprotno tvrdnji kakvu u tom smislu iznosi svjedok Radoslav Antić, a djelomično potkrijepljeno iskazom svjedokinje Milojke Antić i sukladno sadržaju ostalih dokaza optužbe. Međutim, ovakvim tvrdnjama svjedoka sud ne može pokloniti vjeru jer je očigledna kontradiktornost njihovih iskaza, pa je tako svjedok Avdo Bukvić naveo da je „Tamić“ stajao kad su oni došli s autom, oni od „Tamića“ nisu mogli proći, pa je „Tamić“ onda krenuo, svjedok Alija Bajramović je naveo da su došli do ribnjaka vidjeli su „Tamić“, kad su mu prilazili već je pošao prema Čelebićima, a Osman Pajić je naveo da je „Tamić“ već bio otišao možda prije dvije minute kada se pojavio optuženi u tome autu u kome su bile još tri osobe, dakle, daju potpuno neusuglašene navode što se dešava s „Tamićem“ kada oni nailaze s malim vozilom. Stoga ovakvi kontradiktorni iskazi, neuvjernljivi kod prednje relevantne

činjenice, te pri tom potpuno suprotstavljeni onome što uvjerljivo tvrde svjedoci Radoslav Antić (koji pri tom jasno iskazuje da je optuženi vozio za njima sve do logora Čelebići, gdje je bio prisutan pri predaji civila u logor), Ismet Husić i Rajko Jovanović o radnjama optuženog kritične prilike i potkrijepljeno iskazom svjedokinje Milojke Antić, za sud nisu prihvaćeni kao vjerodostojni.

U svome iskazu svjedok Enver Subašić je naveo da je 1992. godine bio vojnik u selu Idbar, gdje je i inače imao obiteljsku kuću, koja se nalazila među srpskim kućama. Tvrdi da je srpsko stanovništvo već tri mjeseca prije agresije imalo oružja, da se točno znalo šta će biti. U selo je jednom prilikom dolazila jedinica kojom je zapovijedao Ratko Mušinović zv. „Rale“ koja je razoružavala Srbe, ali su ih kasnije izvijestili da nisu predali sve što su od njih tražili. Taj Rale im je rekao da je nađen spisak šta su sve zadužili, ali tu noć nisu predali svo oružje, ostale su dvije puške „papovke“ i 4-5 „karabina“ što nije bilo predano. Svjedok je naveo da je on molio komšije Srbe da predaju oružje da ih ne bi ubili. Poznato mu je da je kod Velimira Jovanovića pronađena puška pod konjem i u krmetnjaku pod podom karabin što je on osobno pronašao, a Momčilo Antić je predao pušku tako da po njega nikada nitko nije došao, a stalno je dolazio u Idbar jer je tu imao rodbinu. Svjedok je naveo da je prema odluci srpskih organa selo Idbar pripalo Republici Srpskoj. Na upit tužitelja u unakrsnom ispitivanju svjedok je naveo da je zaključak da je pronađeno oružje pripadalo Velimiru Jovanoviću izvukao jer se ono nalazilo na spisku o naoružavanju srpskog stanovništva, tvrdi da je pušku pod konjem u jaslama osobno pronašao, kao i karabin u krmetnjaku pod podom, ali osporava da je vršio pretres. Na upit suda kada je pronašao oružje kod Velimira Jovanovića kako to tvrdi, svjedok se izjasnio da ne zna koji je to bio datum, da odvođenje Srba iz sela nije bilo tada kada je pronađeno oružje već poslije, to su dva vremenski odvojena događaja, ali se ne može izjasniti koliko je vremena prošlo između tih događaja, tako u vrijeme odvođenja Velimira Jovanovića već je ranije od njega svo oružje oduzeto. Naveo je da on ne zna tko je sačinjavao spisak oružja kod Srba, niti s kojim razlogom, svjedok ga nikada nije vidio, njemu je Rale Mušinović rekao da ima spisak Srba koji nisu predali oružje a zadužili su ga od vojske, tako da po tom spisku Savo Antić, Velimir Jovanović, Vojo Jovanović, Antić Momčilo, Čedo Antić i Milojka Antić nisu predali oružje, svjedok ne zna niti odakle taj spisak Raletu, niti koje je porijeklo informacija na tome spisku.

Iskaz ovoga svjedoka koji se direktno ni ne odnosi na kritični događaj ne može na bilo koji način dovesti u pitanje iskaze koje je sud ocijenio uvjerljivim. Naime, kako je to vidljivo iz iskaza ovoga svjedoka, pronalazak oružja kod srpskog stanovništva vremenski ne koincidira sa njihovim odvođenjem, jer je oružje oduzeto prije i vremenski odvojeno od predmetnog događaja kada su civili zatvoreni. U svakom slučaju, ovaj dokaz ne može dovesti u pitanje očigledu činjenicu da je kritične prilike zatvaranje civila bilo protuzakonito. Pored toga, i ovaj iskaz ukazuje na proizvoljnost i nezakonitost u postupanju vojnih osoba prema srpskim civilima u vremenu koje prethodi predmetnom događaju.

U svome iskazu svjedok Mirzo Nuhić je naveo da je rodom iz Idbra, ali se kasnije preselio u Konjic, tijekom 1992. godine nije bio pripadnik bilo kakve jedinice na području Idbra, rijetko je dolazio na to područje. Protiv njega je također vođena istraga zbog privođenja srpskih civila dana 15.06.1992. godine, pa je i davao iskaz u tužiteljstvu pri čemu mu nije saopćeno tko ga je od srpskih civila teretio za takvo što, a on izričito tvrdi da ga nitko i nije mogao prepoznati jer nije sudjelovao u takvim radnjama, naknadno je dobio obavijest da je protiv njega obustavljena istraga.

Ovaj iskaz nema nikakav značaj za konkretni postupak. To što je u odnosu na Mirzu Nuhić vođena istraga, pa potom obustavljena, s aspekata inkriminacije u odnosu na optuženog Šefika Omerović nema absolutno nikakvog značaja.

Optuženi je iznoseći svoju obranu istaknuo da će se u cijelom ovom postupku dokazati i vidjeti da je vođeni kazneni postupak jedna montirana farsa da bi se ukaljalo njegovo ime, kao i ime ostalih pripadnika sela Idbar, jer su časno i dostojanstveno obranili svoje mjesto. Imajući u vidu sve dokaze, odnosno iskaze svjedoka, vidi se da su svi vojno sposobni pripadnici u njegovom selu bili naoružani, s vojnim naoružanjem i da su bili spremni izvršiti agresiju i vojni napad na civilno stanovništvo u selu Idbar. Tu se čekao znak viših komandujućih struktura predvođenih SDS-om. Njegov ratni put je bio taj da je 27.04.1992. godine postavljen za prvog komandanta odreda Ljubina, gdje su spadala četiri sela Ribići, Orahovica, Idbar, Seljani i Čelebići. Svako selo je imalo svog komandira i on je kao komandant odreda svakodnevno održavao sastanke odnosno vršio koordinaciju između sela, imajući u vidu na zonu odgovornosti njegovog odreda koji je bio od puta M-17 pa sve do Prenja, čak i Prenj. Dana 15.06.1992. godine je prilikom obavljanja svakodnevnih dužnosti koji su potpadale pod njegovu odgovornost pošao u Idbar u osnovnu školu koja je u tom momentu služila kao komanda sa zadatkom da sa komandirom čete Ševkom Omerovićem i logističarem Fikretom Bukvićem dogovori i izda zadatke vezano za opremanje i funkcionalnost jedinica, odnosno slanja jedinice na izvršenje zadataka. Sastanak su imali sigurno preko sat i više vremena i po završetku sastanka prije polaska, trebao je iste te sastanke održati i u drugim mjestima u Čelebićima, u Ribićima, u Orahovici i tako dalje. Avdo Bukvić i Alija Bajramović se obratili da ih povezu pošto su oni živjeli prema Čelebićima, dolje u prvom naselju Idbra, a Idbar je daleko od Čelebića 4 kilometra i još se prostire selo 4 kilometra uz vodu uz rijeku Bašicu. Povezli su ih, da bi prilikom putovanja, približavajući se ribnjaku vidjeli grupu ljudi i djece kako stoje na putu ispred same kapije ribnjaka. Prilikom samog dolaska „Tamić“ je krenuo, vidjeli su ga tu da stoji i onda je krenuo putem prema Čelebićima, odnosno prema Konjicu. To je jedina putna komunikacija koja veže njegovo selo sa ostatkom svijeta. Zaustavili su se tu, prišao im je Safet Nuhić, koji je radio tu na obezbjeđenju ribnjaka pošto je bio kao civilna zaštita, imao je čovjek godina i takvi ljudi su inače angažirani na obezbjeđenju ribnjaka, jer nisu imali mogućnosti da mlade ljude postavljaju na to mjesto. Pitao ga je šta se dešava, on mu je odgovorio da je vojna policija izvršila privođenje srpskog stanovništva zbog informativnog razgovora. Pitao je tko je priveden, on mi je nabrojao par imena, bilo mu je krivo iz tog razloga zato što su poslije prvog privođenja na njihovu inicijativu i zahtjev vratili iz logora Čelebići Radu Antića i Velimira Jovanovića, koji su u sklopu civilne zaštite obavljali zadatke i obaveze koji je imala i njihova civilna zaštita. Zna da po njegovom stavu u tom momentu nisu bili za privođenje, da bi se kasnije uspostavilo da su bili naoružani, da su imali puške i sve ostalo. Poslije toga su krenuli, motornim vozilom je upravljao Fikret Bukvić, sustigli su „Tamić“ i on je na klupi u s desne strane prepoznao Rajka Jovanovića, ostale nije mogao da prepozna, a prepoznao je od vojnika Dževada Alibašića sa automatskom puškom u rukama, ostale nije mogao vidjeti iz razloga što je cerada bila na pola spuštena, možda čak i više. Alija i Avdo su izašli ispod njihovog zaseoka i otišli svojim putem, oni su ponovno sustigli „Tamića“, da bi se prije Čelebića na proširenju „Tamić“ sklonio da prođu. Prošli su „Tamić“, nastavili su svojim putem na redovno izvršenje zadataka, nije tad u tom momentu znao gdje ih vode. Tvrdi da niti je znao da će se desiti privođenje, niti je naredio privođenje, a niti je bio prisutan kad je izvršeno privođenje. Privođenje koje je bilo taj dan izvršili su pripadnici vojne policije po njegovim kasnijim saznanjima, samo zna da je bio prisutan Dževad Alibašić. Po prolasku autom pored „Tamića“ vidio je da motornim vozilom upravlja Ismet Husić, pored njega je sjedilo još jedno lice, nije mogao prepoznat tko je bio. Iznio je da mu je čast i ponos da u njegovom selu nije

ubijen ni jedan niti Srbin, niti Hrvat, niti je i jedna puška pripadnika TO-a okrenuta bila prema njima.

Očito je da optuženi iznoseći svoju obranu, nalazi sud, kada govori vozilu „Tamić“, ukazuje opet različito od svjedoka obrane Avde Bukvić, Alije Bajramović i Osmana Pajić. Tako je svjedok Avdo Bukvić naveo da je „Tamić“ stajao kad su oni došli s autom, oni od „Tamića“ nisu mogli proći, pa je „Tamić“ onda krenuo, svjedok Alija Bajramović je naveo da su došli do ribnjaka vidjeli su „Tamić“, kad su mu prilazili već je pošao prema Čelebićima, a Osman Pajić je naveo da je „Tamić“ već bio otiašao možda prije dvije minute kada se pojavio optuženi u tome autu u kome su bile još tri osobe. Sada optuženi iznoseći svoju obranu tvrdi da je prilikom samog dolaska „Tamić“ krenuo, vidjeli su ga tu da stoji i onda je krenuo putem prema Čelebićima, odnosno prema Konjicu, a onda da kada su Avdo Bukvić i Alija Bajramović već izašli, da ponovnu sustiju „Tamića“ koji se sklonio da oni prođu. Dakle, svjedoci obrane i optuženi u iznesenoj obrani daju potpuno neusuglašene navode što se dešava s „Tamićem“ kada oni nailaze s malim vozilom, pri tome optuženi tvrdi da su „Tamića“ ponovno susreli kada su Avdo Bukvić i Alija Bajramović već izašli iz automobila, pa da kako nisu mogli proći da se „Tamić“ sklonio s puta da prođu, dok kako je vidljivo Avdo Bukvić ukazuje da je bio prisutan tom momentu kada se „Tamić“ sklanja i da se to ustvari dogodilo na ribnjaku. Pored toga, tvrdnje optuženog su potpuno suprotstavljene onome što tvrde svjedoci čiji je iskaz sud našao uvjerljivim i vjerodostojnim, i to prvenstveno iskazima svjedoka Radoslava Antić i Ismeta Husić, a potkrijepljeno iskazima svjedoka Milojke Antić, Velimira Jovanović i Rajka Jovanović.

Stoga, obrana optuženog Šefika Omerovića je neuvjerljiva i suprotna stanju svih odlučnih dokaza kako su naprijed obrazloženi, radi čega je izostala bilo kakva objektivizacija tvrdnji kakve iznosi optuženi, pa sud navode takve obrane cijeni nevjerodostojnim i usmjerenim da optuženi sebi olakša položaj u vođenom kaznenom postupku.

Prema tome, iz stanja dokaza kako je naprijed obrazloženo, sud nedvojbeno zaključuje da je optuženi Šefik Omerović protuzakonito zatvarao civile srpske nacionalnosti.

Činjenica da je optuženi protuzakonito zatvarao osobe koje su imale status civila, što su i bile i osobe poimenice navedene u izreci presude, proizilazi iz iskaza svjedoka Radoslava Antić, Milojke Antić, Velimira Jovanović, Rajka Jovanović, koji su naveli da su kritične prilike odvedeni iz svojih domova i nisu imali nikakvu aktivnu ulogu u neprijateljstvu, što je potvrđio i iskaz svjedoka Ismeta Husić, a koja činjenica nije dovedena u pitanje kroz iznesenu obranu optuženog i iskaze na glavnoj raspravi ispitanih svjedoka obrane, pa takav zaključak sud crpi sukladno odredbi čl. 3. Ženevske konvencije o zaštiti civilnog stanovništva iz 12.08.1949. godine, koja pod pojmom civila podrazumijeva osobe koje nemaju nikakvu aktivnu ulogu u neprijateljstvima, uključujući tu i pripadnike oružanih snaga koji su položili oružje ili su iz raznih razloga onesposobljeni za borbu, radi čega sud bez dvojbe zaključuje da se radilo o civilima srpske nacionalnosti, pa su, s obzirom da su se kritične prilike našli u vlasti jedne od sukobljenih vojnih formacija - Teritorijalne obrane RBiH, bili zaštićeni navedenom Konvencijom.

Činjenica da je optuženi pri izvršenju navedenih radnji imao status vojne osobe, pripadnika Općinskog štaba TO Konjic, nedvojbeno proizilazi iz ovjerene kopije personalnog kartona na ime Šefik Omerović (DT-9), iz iskaza svih ispitanih svjedoka, od kojih neki ističu i činjenicu da je optuženi u kritično vrijeme imao funkciju komandanta vojnog odreda u Idbru, što je iznoseći svoju obranu potvrđio i sam optuženi, tako da te okolnosti nisu dovedene u

pitanje. Stoga, optuženi je bio u službi vojne strane u sukobu, te tako imao status osobe koja materijalno-pravno može biti počinitelj kaznenog djela ratni zločin.

Vršeći daljnju ocjenu da li su se u radnjama optuženog stekla sva bitna obilježja kaznenog djela Ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz čl. 142. st. 1. preuzetog KZ SFRJ, sud je izvršio analizu da li je u kritičnom periodu postojao oružani sukob i kakav je bio njegov karakter, da li je postojalo kršenje pravila međunarodnog prava vezano za postojeći oružani sukob, te da li postoji uzročna veza između oružanog sukoba i inkriminirane radnje optuženog.

U tijeku glavnog pretresa, na okolnost postojanja neposredne ratne opasnosti u Bosni i Hercegovine u vrijeme izvršenja djela, na okolnost formiranja Vojske Srpske Republike BiH, te oružanih snaga BiH, te njihovog međusobnog sukoba, tužitelj je izveo sljedeće materijalne dokaze: odluka Predsjedništva RBiH o proglašenju neposredne ratne opasnosti objavljena u „Sl. Glasnik RBiH“ br. 1/92 od 09.04.1992. godine (DT-4) - kojom se proglašava neposredna ratna opasnost na teritoriji BiH; odluka Predsjedništva Srpske Republike BiH broj 03-11/92 od 15.04.1992. godine ovjerena od strane Tužilaštva Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju br. 0620-1226 (DT-5)- kojom je proglašena neposredna ratna opasnost i mobilizacija snaga TO na području S BiH; odluka o formiranju Vojske Srpske Republike BiH broj 03-234/92 od 12.05.1992. godine, ovjerena od strane Tužiteljstva Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju br. 0620-1249 (DT-6)- kojom se formira ta vojska, te se dosadašnje jedinice TO preimenuju u komande i jedinice te vojske; uredba sa zakonskom snagom o oružanim snagama Bosne i Hercegovine, objavljena u „Sl. Glasniku RBiH“ br. 4/92 od 20.05.1992. godine (DT-7) –o formiranju vojske Armija R BiH, a prema prelaznim i završnim odredbama iz te uredbe, konkretno čl. 41., do organiziranja Armije njenu funkciju će vršiti Teritorijalna obrana Republike Bosne i Hercegovine (TO R BiH), odluka o ukidanju ratnog stanja, objavljena u „Sl. List RBiH“ br. 50 od 28.12.1995. godine (DT-8).

Da su dana 09.05.1992. godine naoružani Bošnjaci (pripadnici TO R BiH) i Hrvati (pripadnici Hrvatskog vijeća obrane HVO) opkolili selo Idbar, da su tom prilikom odveli od kuća srpsko stanovništvo, proizilazi iz iskaza svjedokinja Milojke Antić, kao i da su srpske kuće pljačkane, te je bilo ponovno odvođenje srpskog stanovništva konkretnog dana 15.06.1992. godine, kada je i ona odvedena u logor Čelebići. I svjedok Radoslav Antić je naveo da je 1992. godine došlo je do vanrednih ratnih okolnosti u njihovom selu i sukoba između Bošnjaka i Srba, a u tom selu je tada bio takav sastav stanovništva da je bilo oko 120 bošnjačkih kuća, 12 srpskih kuća i 6 hrvatskih, da su u selu su bile bošnjačke vojne formacije, koji su u predmetnom događaju iz svojih domova odveli i protupravno zatvorili njega i više drugih civila srpske nacionalnosti. I svjedok Rajko Jovanović je naveo da su ga u logor dana 15.06.1992. godine odvele naoružane komšije bošnjačke nacionalnosti kojih je u selu Idbar bilo 80%, a srpskog stanovništva 20%, došli su njihovim kućama i prijeteći oružjem otjerali ih na cestu ispod sela. Svjedok Velimir Jovanović je naveo da je dana 09.05.1992. godine bilo hapšenje Srba i njihovo odvođenje u logor Čelebići, ali su te prilike svjedoka pustili zahvaljujući jednom komšiji, da je u to vrijeme stanje u selu bilo loše, kretanje je bilo ograničeno i pod kontrolom oružanih snaga Teritorijalne odbrane kojima je komandovao Šefik Omerović, 64. godište, faktički su bili u kućnom pritvoru i trebali su se javljati vojsci ako bi negdje trebali ići, da su dana 15.06.1992. godine došli naoružani muslimani u šarenim maskirnim uniformama, te uhapsili njega i više srpskih civila. Iz materijalnog dokaza Odluka o srpskim teritorijama Skupštine srpskog naroda Opštine Konjic broj 28/92 od 22.03.1992. godine (DO-3) je vidljivo da je odlukom Skupštine srpskog naroda Opštine Konjic mjesto Idbar predviđeno kao dio srpske teritorije. Svjedok Ismet Husić je naveo da je početkom 1992. godine, pozvan je da se

javi u prostorije SUP-a u Musali, gdje se nalazilo sjedište Teritorijalne obrane (TO) ili već Armije BiH, da se stavio se na raspolaganje TO Općine Konjic, da je izvršavao zadatke koje je dobivao od rukovoditelja TO, vršio je usluge prevoza vojske na smjene, ranjenika, intendantskog materijala, civila svih nacionalnosti, vojne opreme i slično. Po naređenju kako vojnih, tako i civilnih rukovodilaca, prevozio je i civile srpske nacionalnosti koji su bili lišeni slobode u okolnim selima, tako je u petom i šestom mjesecu 1992. godine, prevozio je civile srpske nacionalnosti u logor Čelebići.

Prema tome, iz prednjih dokaza sud nedvojbeno zaključuje, a što je među stranama i nesporno, da je u vrijeme kritičnog događaja na teritoriji Bosne i Hercegovine bilo proglašeno stanje neposredne ratne opasnosti, da su se već formirale i djelovale suprotstavljene oružane snage Vojska Srpske Republike BiH s jedne strane, te Hrvatsko vijeće obrane i Teritorijalna obrana R BiH (do organiziranja već proglašene Armije R BiH), da je područje mjesta Idbar bilo pod vlašću Općinskog štaba TO Konjic, da je kretanje srpskog stanovništva na tom području bilo ograničeno i pod kontrolom vojske, da su pljačkani i protupravno odvođeni iz svojih domova i zatvarani.

Pri tom je sud imao u vidu da pojedinačno kazneno djelo može biti počinjeno izvan neposredne borbe, te ne mora vremenski ili mjesno koïncidirati sa oružanim sukobom, tako da se teritorijom zahvaćenom oružanim sukobom ima smatrati svaka teritorija na kojoj se život ne odvija na način na koji bi se inače odvijao u stanju mira. Pri tome se cijene okolnosti svakog konkretnog slučaja koji su u vezi sa oružanim sukobom, kao što je npr. blizina direktnih borbenih aktivnosti, posebni režimi nametnuti civilnom stanovništvu, kao što je ograničenje i kontrola kretanja i sl... Slijedom toga, teritorijom zahvaćenom oružanim sukobom smatra se ona na kojoj se život ne odvija na način na koji bi se inače odvijao u stanju mira. U konkretnom slučaju u kritičnom periodu srpsko stanovništvo se nije moglo slobodno kretati, krilo se po kućama, dio tog stanovništva prisilno je odvođeno od svojih domova i protupravno zatvarano, dakle, život civilnog stanovništva se nije odvijao kao u miru. Funkcioniranje toga lokaliteta je bilo uvjetovano vojnim potrebama i životu pod vlašću Teritorijalne odbrane R BiH. Prema tome, sud zaključuje da je izvršeno djelo vezano za oružani sukob između navedenih vojski, a taj sukob nije međunarodnog karaktera.

Sud je našao utvrđenim da je optuženi Šefik Omerović, zv. „Šinjel“, inkriminirane radnje počinio u svojstvu vojne osobe –pripadnika Općinskog štaba TO Konjic, protuzakonito zatvarajući civilne osobe srpske nacionalnosti koji su u toj situaciji bili obespravljeni i nisu mogli pružiti bilo kakav otpor, optuženi je znao da se radi o osobama koje ne sudjeluju neposredno u oružanom sukobu, već su odvođene iz svojih domova, te je radnje činio pod tim okolnostima, pa je time sud našao utvrđenim da postoji uzročna veza između oružanog sukoba i inkriminiranih radnji optuženog.

Kazneno djelo Ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz članka 142. preuzetog KZ SFRJ, između ostalih alternativnih radnji izvršenja djela, čini i onaj tko kršeći pravila međunarodnog prava naredi ili izvrši protuzakonita zatvaranja prema civilnom stanovništvu. Kazneno djelo Ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz članka 142. preuzetog KZ SFRJ je djelo koje se poziva na blanketnu normu-pravila međunarodnog prava, a to je u konkretnom slučaju odredba članka 3. stavak 1. točka c) Ženevske konvencije o zaštiti građanskih osoba za vrijeme rata iz 12.08.1949. godine, pa je tako u slučaju oružanog sukoba koji nema karakter međunarodnog, svaka strana ugovornica prema osobama koje ne sudjeluju neposredno u neprijateljstvima, podrazumijevajući i pripadnike oružanih snaga koji su položili oružje, dužna

postupati u svakoj situaciji čovječno, bez ikakve nepovoljne diskriminacije zasnovanoj na bilo kojem mjerilu, pa su u tom smislu zabranjene u svako doba i na svakom mjestu, između ostalog povrede osobnog dostojanstva, naročito uvredljivi i ponižavajući postupci.

Činjenice da je optuženi šefik Omerović sudjelovao u protuzakonitom zatvaranju civila srpske nacionalnosti, tako što ih je zajedno sa drugim pripadnicima Teritorijalne obrane RBiH, naoružan automatskim naoružanjem, nakon što su civili bili prisiljeni da napuste kuće u kojima su živjeli, okupio ih sa drugim pripadnicima TO RBiH na jedno mjesto u selu, što su pod prijetnjom oružjem morali učiniti, pa im zajedno sa drugim pripadnicima TO RBiH naredio da uđu u tovarni dio vozila „Tamić“, što su i učinili, te ih na taj način protupravno lišili slobode, a potom je vozaču vozila „Tamić“ Husić Ismetu naredio da ih vozi u logor Čelebići u Konjicu, znajući da su тамо zatvoreni pripadnici srpske nacionalnosti sa područja opštine Konjic, htijući da se navedeni civili srpske nacionalnosti također protupravno zatvore, pa je svojim vozilom išao u pratnji iza vozila „Tamić“ do logora Čelebići u Konjicu, gdje su gore navedeni civili srpske nacionalnosti sprovedeni i protuzakonito zatvoreni. Ovakve radnje jasno ukazuju da su civili zatvoreni bez ikakvog zakonskog osnova, procedure i zakonite odluke nadležnog tijela, pa takvo lišenje slobode i zatvaranje, a pod okolnostima kako je izvršeno, predstavlja vrijedanje ljudskog dostojanstva civila i vršenje osobiti ponižavajućih postupaka prema njima.

Optuženi je poduzimanjem radnje navedene u izreci presude, civile srpske nacionalnosti protuzakonito zatvarao, te je time izvršio ozbiljan nasrtaj na njihovo ljudsko dostojanstvo i ozbiljno poniženje istih čemu su njegove radnje bile usmjerene, a sve iz diskriminatorskih pobuda prema njima kao pripadnicima drugog naroda. Svi svjedoci optužbe navode da se lišavanje slobode, te dalje protuzakonito odvođenje u logor i zatvaranje odnosilo isključivo na srpsko stanovništvo, te je to bilo i motivirano tom činjenicom, poduzete radnje su smisljene i usmjerene isključivo prema narodu kome nisu pripadali optuženi i drugi sudionici u poduhvatu. Ovakve radnje predstavljaju teško poniženje i degradaciju, te teško vrijedanje dostojanstva u vidu ozbiljnog nepoštovanja, te napada na osobnost i dostojanstvo svakog pojedinca.

Što se tiče same primjene materijalnog propisa, evidentno je kako optužnica radnje koje se stavlja na teret optuženom kvalificira po preuzetom KZ SFRJ. U konkretnom slučaju taj kazneni zakon je bio na snazi u vrijeme izvršenja djela, a svi ostali kazneni zakoni koji inkriminiraju radnje izvršenja ovog kaznenog djela, donošeni nakon toga zakona, nisu blaži za počinitelja. Prema tome, ovaj sud zauzima stajalište kako bi primjena bilo kojeg drugog zakona, umjesto preuzetog KZ SFRJ, koji je bio na snazi u periodu relevantnom za ovaj kazneni predmet, predstavljala kršenje načela zakonitosti.

Razmatrajući subjektivni odnos optuženog prema djelu, sud je zaključio da je optuženi Šefik Omerović imao svijest o djelu i o svim okolnostima događaja kao cjelini, bio je svjestan da se radi o civilnim osobama, koje su bile potpuno podređene i bez mogućnosti da se odbrane. Optuženi je znao da civili moraju imati zaštitu, jer postoji dužnost da se civilne osobe štite, a da je drugačije ponašanje suprotno opće prihvaćenim društvenim vrijednostima koje važe uvijek i na svakom mjestu, pa je tako znao da je zabranjeno protuzakonito zatvaranje civila, kao i sudjelovanje u takvim radnjama, ali je htio počiniti takve radnje, a takve radnje su objektivno suprotne i pravilima međunarodnog humanitarnog prava. Optuženi je postupao u takvim okolnostima koje su mu omogućavale dominaciju nad žrtvama nemoćnim da pruže otpor i da se zaštite, pa su poduzete radnje iz izreke produkt svijesti optuženog o djelu i volje da takvo djelo izvrše. Optuženi je imao svijest o značenju svojih radnji, pri tome je znao da radnjama koje čini u vidu protuzakonitog zatvaranja civila nužno stvara posljedicu u vidu

teškog vrijeđanja njihovog ljudskog dostojanstva, te vršenja naročito ponižavajućih i degradirajući postupaka prema njima. Prema tome, optuženi je bio svjestan svoga djela, svjestan djelovanja drugih vojnih osoba kritične prilike, te posljedica koje će proizaći iz takvog djelovanja, on je takvo djelo htio izvršiti, radi čega je isti djelo počinio sa direktnim umišljajem. Kod kaznenog djela Ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 142. stav 1. preuzetog KZ SFRJ povreda međunarodnog prava predstavlja objektivni uvjet kažnjivosti, pa počinitelj ne mora biti svjestan da svojim postupcima ta pravila krši, a izvršavajući navedene radnje, optuženi je izravno prekršio odredbu članka 3. stavak 1. točka c) IV. Ženevske konvencije o zaštiti civilnih osoba za vrijeme rata od 12.08.1949. godine.

Prema tome, iz svega naprijed navedenog sud je bez imalo dvojbe utvrdio da je optuženi Šefik Omerović, zv. „Šinjel“, počinio radnje kao u izreci presude, dakle, da je kršeći pravila međunarodnog humanitarnog prava za vrijeme oružanog sukoba u Bosni i Hercegovini protuzakonito zatvarao civile srpske nacionalnosti, čime je počinio kazneno djelo Ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz članka 142. stavak 1. preuzetog Kaznenog zakona Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije.

Vijeće je, uzimajući u obzir od opću svrhu kažnjavanja propisanu člankom 33. KZ SFRJ, pri odmjeravanju kazne cijenilo i uzelo u obzir sve okolnosti počinjenog djela, pri tome imajući u vidu da je djelo počinjeno prema više civila. S druge strane, sud je imao u vidu da optuženi pri izvršenju protupravnih radnji civile nije dodatno zlostavljaо, vrijeđao, niti ih je osobno na drugi način omalovažavaо izvan radnji kako je utvrđeno izrekom, dakle, očigledno njegove radnje nisu prevazišle protupravnost djelovanja koje ulazi u elementarna obilježja djela. Prema izvodu iz kaznene evidencije optuženi Šefik Omerović je ranije osuđivan Presudom Općinskog suda u Konjicu broj K.55/86 od 12.02.1986. godine zbog kaznenog djela iz čl. 172. st. 1. KZ SFRJ (kazneno djelo Izdavanje čeka bez pokrića) te mu je izrečena novčana kazna i Presudom Općinskog suda II Mostar broj K.193/01 od 29.03.2002. godine zbog kaznenog djela Neizvršenje sudske odluke iz čl. 351. st. 3. KZ FBiH kojom mu je izrečena uvjetna osuda s utvrđenom kaznom zatvora u trajanju od 3 (tri) mjeseca i vremenom provjeravanja u trajanju od 1 (jedne) godine, međutim, kako je od tih osuda prošao značajan vremenski period od preko dvadeset godina, a imajući u vidu i prirodu tih kaznenih djela koja se ne čine iz istih motiva i pobuda kao predmetno, sud te ranije osude nije uzeo u obzir prilikom odmjeravanja sankcije. Sukladno tome, sud je ocijenio da je optuženi u periodu od preko dvadeset godina svoje ponašanje uskladio sa društvenim normama, a kako kod optuženog sud nije našao drugih otežavajućih okolnosti, može se smatrati da su ciljevi specijalne prevencije već djelomično i ostvareni, tako da ništa ne ukazuje da u cilju preodgoja optuženog potrebno oštire kažnjavanje. Sve to u ukupnosti je sud cijenio posebno olakotnim okolnostima, radi čega je sud kaznu optuženom ublažio ispod zakonskog minimuma, ocijenivši da će se i izrečenom kaznom zatvora u trajanju od 1 (jedne) godine ostvariti ciljevi kažnjavanja.

Kako imovinskopravni zahtjev Radoslav Antić i Velimir Jovanović nisu specificirali i opredijelili, podaci u kaznenom postupku ne pružaju osnovu niti za potpuno, niti za djelomično odlučivanje o istom, radi čega su ovi oštećeni, temeljem čl. 212. st. 3. ZKP FBIH, upućeni na parnicu.

Što se tiče troškova kaznenog postupka, kako je optuženi oglašen krivim za navedeno kazneno djelo, shodno čl. 202. st. 2. ZKP FBIH, obvezan je na naknadu istih, imajući u vidu

da nije izведен niti jedan dokaz na temelju koga bi sud mogao steći uvjerenje da bi plaćanjem troškova kaznenog postupka bilo dovedeno u pitanje izdržavanje optuženog ili osoba koje on izdržava, posebno pri činjenici da je sam optuženi naveo da je dobrog materijalnog stanja, međutim, kako sud trenutačno nema podataka o visini troškova, sud će donijeti posebno rješenje kada se ti podaci pribave, kako je predviđeno odredbom čl. 200. st. 2. istog Zakona.

Radi svega naprijed navedenog, odlučeno je kao u izreci presude.

Zapisničar:
Gordana Ćubela

Predsjednik vijeća:
Daniela Dalipagić Rizvanović

PRAVNA POUKA: Protiv ove presude dopuštena je žalba Vrhovnom суду Federacije Bosne i Hercegovine, koja se podnosi putem ovoga suda u roku od 15 (petnaest) dana, računajući od dana prijema iste.

Oštećeni presudu može pobijati samo zbog odluke suda o troškovima kaznenog postupka i zbog odluke o imovinskopravnom zahtjevu.